

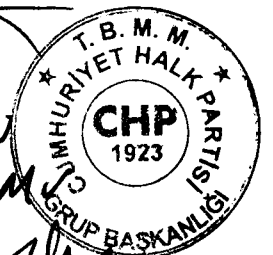

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hava sahası ihlali nedeniyle Rus uçağının düşürülmesinin çok ciddi siyasi sonuçları beklenirken ekonomik sonuçları hemen ortaya çıkmaya başlamıştır. Rusya ile ekonomik ilişkileri olan şirketler, Rusya tarafından uygulanan ağır ekonomik yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Enerji, turizm, inşaat, müteahhitlik, gıda, nakliyat sektörlerine yönelik ticaret kısıtlayıcı, öteleyici, erteleyici veya tamamen iptal etmeye yönelik yaptırımlar Türk şirketleri ve yatırımcılarının ciddi oranda zarar görmesine hatta ekonomik çöküşüne neden olacaktır. Rus uçağının düşürülmesinin yarattığı siyasi etkilerin ülkemiz ekonomisi üzerinde yaptığı ve yapacağı etkilerin araştırılması; ortaya çıkan siyasi krizin firmalar üzerinde neden olacağı ekonomik zararların tespit edilmesi; Rusya'nın yaptırımlarından etkilenen firmaların zararlarının tazminine yönelik ne gibi tedbirlerin alınacağı; firmaların Rusya'ya yaptığı ihracat ve hizmetlerinden doğan tahsil edemedikleri alacaklar; iptal edilen iş akitleri; gümrüklerde bekletilen ya da geri dönecek mallar; ithalat akreditifi açılmış olduğu halde karşılığı malın ithalatını Rusya'dan yapamayan firmalar ve rezervasyon iptalleri nedeniyle zora giren turizm şirketlerinin durumunun incelenmesi; Rusya ile ekonomik ilişkileri olan firmaların alacakları, kontratları, kredi borçlarına ilişkin ne gibi ekonomik tedbirlerin yürürlüğe konulacağına tespit edilmesi; Rusya'nın yaptırımlarından etkilenen ve etkilenecek olan firmaların vergi borçları, kredi borçları ve SGK primlerinin ötelenmesi ve yeniden yapılandırılması gibi gerekli politikaların üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.
03.12.2015

Saygılarımızla.

[Handwritten signatures and names]
Sözün Perhiz
Av. Haluk PEKŞEN
Trabzon Milletvekili
MURAT BAKAN
İZMİR MÜ.
Kamil Oğuz Sındır
Ahmet AKIN
Balıkesir MÜ.
İbrahim Özdiş
Adana MÜ.
Mehmet Talat

GEREKÇE

Hava sahası ihlali nedeniyle Rus uçağının düşürülmesinin çok ciddi siyasi sonuçları beklenirken ekonomik sonuçları hemen ortaya çıkmaya başlamıştır. Rusya ile ekonomik ilişkileri olan şirketler, Rusya tarafından uygulanan ağır ekonomik yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu yaptırımların Türk ekonomisi üzerinde yüksek ölçüde etkili olumsuz yansımalarının olacağı anlaşılmaktadır. Enerji, turizm, inşaat, müteahhitlik, gıda, nakliyat sektörlerine yönelik ticaret kısıtlayıcı, öteleyici, erteleyici veya tamamen iptal etmeye yönelik yaptırımlar Türk şirketleri ve yatırımcılarının ciddi oranda zarar görmesine hatta ekonomik çöküşüne neden olacaktır.

Türkiye Rusya'ya 2014 yılında 5,94 milyar \$'lık ihracat gerçekleştirmiştir. Rusya 2014 yılında en çok ihracat yaptığımız ülkeler arasında ihracat büyüklüğü açısından 7. sıradadır. Türkiye Rusya'dan 2014 yılında 25,3 milyar \$'lık ithalat gerçekleştirmiştir. Rusya 2014 yılında ithalat yaptığımız ülkeler arasında ithalat büyüklüğü açısından 1. sıradadır. Almanya'dan sonra Rusya Türkiye'nin önemli bir dış ticaret ortağıdır.

Türkiye'ye Almanya'dan sonra en fazla turist Rusya'dan gelmektedir. 2014 yılında Rusya'dan gelen turist sayısı 4.479.049 kişidir.

Ülkemizin doğal gaz ithalatında büyük ölçüde Rusya'ya bağımlılığı söz konusudur. Türkiye 2014 yılında ithal ettiği doğal gazın %56'sını, ham petrolün %3'ünü Rusya'dan karşılamıştır. Türkiye ithal ettiği doğal gazın %48'ini elektrik üretim sektöründe kullanır; elektrik enerjisi üretiminin 43,8'i doğal gaz ile gerçekleştirilir. Dolayısıyla Rusya'ya olan enerji bağımlılığımızın sadece ısınma amaçlı değil, enerji ve sanayi üretim sektörleri açısından değerlendirilmesi gerekir.

Türk müteahhitleri, Rusya'da toplam 61.254.482.583 \$'lık 1921 adet proje üstlenmişlerdir. Yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinde toplamda en yüksek pay Rusya'ya aittir. 2010-2014 yılları arasında Türkmenistan (%21,5), Rusya Federasyonu (%16,9) ve Irak (%10,8) Türk müteahhitlik firmalarının en aktif olduğu pazarlar olarak öne çıkmıştır.

Rakamlardan da anlaşılacağı üzere Türkiye ile Rusya arasında dış ticaret, turizm, enerji, nakliyat ve müteahhitlik sektörlerinde çok önemli ekonomik ilişkiler gelişmektedir. Hava sahası ihlali nedeniyle Rus uçağının düşürülmesinin siyasi ve ekonomik sonuçlarının yansıdığı müteahhitlik, nakliyat, enerji, turizm sektörlerinde faaliyet gösteren firmaların uğrayacağı zararların tazminine yönelik ne gibi tedbirlerin alınacağı ve ileride dolaylı olarak etkilenecek sektörler için ne gibi hazırlık tedbirlerinin alınacağı çok önemli bir husustur. Bir sektördeki gelişme kartopu etkisiyle diğer sektörü de etkilemektedir. Herhangi bir sektör üzerindeki olumsuz etki, diğer sektörler üzerinde de olumsuz etkiler yaratacaktır. Dolayısıyla Rusya'nın ülkemize yönelik halihazırda yürürlüğe koyduğu yaptırımlar ile yürürlüğe ileri ki dönemlerde koyacağı yaptırımların yaratacağı olumsuz etkilerin araştırılıp, tespit edilerek, karşılık olarak gerekli önleyici politikaların

belirlenip, uygulanması gerekmektedir. Türkiye'nin atacağı karşı adımlar ve tedbirlerin TBMM çatısı altında tüm partilerin görüşleriyle belirlenmesi çok önemlidir.

Rus uçağının düşürülmesinin yarattığı siyasi etkilerin ülkemiz ekonomisi üzerinde yaptığı ve yapacağı etkilerin araştırılması; ortaya çıkan siyasi krizin firmalar üzerinde neden olacağı ekonomik zararların tespit edilmesi; Rusya'nın yaptırımlarından etkilenen firmaların zararlarının tazminine yönelik ne gibi tedbirlerin alınacağı; firmaların Rusya'ya yaptığı ihracat ve hizmetlerinden doğan tahsil edemedikleri alacaklar; iptal edilen iş akitleri; gümrüklerde bekletilen ya da geri dönecek mallar; ithalat akreditifi açılmış olduğu halde karşılığı malın ithalatını Rusya'dan yapamayan firmalar ve rezervasyon iptalleri nedeniyle zora giren turizm şirketlerinin durumunun incelenmesi; Rusya ile ekonomik ilişkileri olan firmaların alacakları, kontratları, kredi borçlarına ilişkin ne gibi ekonomik tedbirlerin yürürlüğe konulacağının tespit edilmesi; Rusya'nın yaptırımlarından etkilenen ve etkilenecek olan firmaların vergi borçları, kredi borçları ve SGK primlerinin ötelenmesi ve yeniden yapılandırılması gibi gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

